

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه (مباحث الفاظ)

مفاهیم - نزاع در حجیت مفهوم

جلسه ۸۷

استاد نجارزاده

نزاع در حجیت مفهوم

اگر یک جمله دارای مفهوم باشد، آن مفهوم حجت است.

معنای نزاع در حجیت مفهوم چیست؟

از عبارات اصولیین چنین برداشت می‌شود که مفهوم حجت است اما این صغری قضیه است و بحث صغری است.

نزاع، مربوط به وجود دلالت بر مفهوم می‌باشد. بدین معنی که آیا جمله در مفهوم ظهور دارد یا خیر. برخی از جملات همراه با قرینه‌ی خاص، دلالت بر مفهوم دارند، نزاعی نیست. بلکه موضوع سخن و محل نزاع این است که نوع جمله‌ی شرطیه با فرض مجرد از قرائن خاصه آیا دلالت بر مفهوم دارد یا خیر.

سوم: اقسام مفهوم

۱. مفهوم موافق: حکم در مفهوم، از نظر سنخ، موافق حکم موجود در منطوق باشد.
۲. مفهوم مخالف: آنجاست که حکم در مفهوم از حیث سنخ، با حکم منطوق مخالف باشد و برای آن مصادیق متعددی وجود دارد:

۱. مفهوم شرط ۲. مفهوم وصف ۳. مفهوم غایت ۴. مفهوم حصر ۵. مفهوم عدد ۶. مفهوم لقب.